

Zpráva o činnosti kontrolní rady Grantové agentury České republiky za období od října 2019 do září 2020

Zpráva o činnosti kontrolní rady (dále také KR) Grantové agentury České republiky (dále jen GA ČR) předkládaná Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (dále jen PS PČR) shrnuje činnost KR za uplynulý rok, tedy za období od října 2019 do září 2020. I tentokrát byla zachována struktura předchozí předkládané Zprávy o činnosti KR z října 2019 (průběžná půlroční zpráva byla přednesena v dubnu 2020) včetně konkrétních údajů a jejich analýzy. Stejně jako předchozí zprávy vychází z harmonogramu hodnocení grantových projektů, které zahrnují posouzení nově podaných grantových projektů, posouzení průběhu řešení grantových projektů pokračujících z minulých let a hodnocení výsledků řešení ukončených grantových projektů.

Působnost, složení a zasedání KR

KR je kontrolním orgánem, který byl ustanoven zákonem č. 110/2009 Sb., měnícím zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, podle § 36, odst. 7 tohoto zákona. v rámci svého legislativního zadání KR ve smyslu znění odst. 6, § 36 zákona č. 130/2002 Sb. kontroluje legitimitu a regulérnost rozdělování finančních prostředků GA ČR a hospodaření s majetkem státu, k němuž má GA ČR příslušnost hospodaření. Dále projednává stížnosti na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů, případně dílčích nebo závěrečných zpráv o řešení projektu. Mimo to je KR orgánem, který může v důležitých případech předkládat stanoviska předsednictvu GA ČR.

Kontrolní rada má mít deset členů, které z řad odborníků jmenuje PS PČR na návrh právnických osob zabývajících se výzkumem a vývojem. Funkční období členů KR je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě období po sobě následující. KR také předkládá dvakrát ročně PS PČR výroční zprávu o své činnosti (tzv. dílčí, průběžnou zprávu v květnu a souhrnnou zprávu v listopadu).

V uplynulém období KR pracovala v téměř plném personálním obsazení. Na počátku měla KR devět členů a 27. listopadu 2019 byl Poslaneckou sněmovnou ČR zvolen desátým členem KR prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D. V souvislosti se změnami, ke kterým došlo ve složení KR v druhém pololetí loňského roku, se rozhodla prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc. rezignovat na místo předsedkyně a na její návrh byl kontrolní radou zvolen předsedou prof. Ing. Stanislav Labík, CSc. Prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc. pak byla nově zvolena místopředsdkyní KR.

Složení KR k 30. 9. 2020:

prof. Ing. Stanislav Labík, CSc. (předseda)
prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc. (místopředsedkyně)
doc. JUDr. Ing. Zdeněk Dufek, Ph.D.
prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.
prof. Ing. František Hrdlička, CSc.
prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.
prof. Ing. Jan Roda, CSc.
prof. Ing. Vladimír Smejkal, CSc.
prof. RNDr. Omar Šerý, Ph.D.
prof. PhDr. Hana Vykopalová, CSc.

Ve sledovaném časovém období uskutečnila KR celkem 4 řádná zasedání – konkrétně v termínech 19. listopadu 2019, 22. ledna 2020, 26. února 2020 a 17. září 2020. Zasedání se konala v prostorách sídla GA ČR na Evropské třídě v Praze 6. Vzhledem k pandemické situaci způsobené koronavirovou COVID-19 se místo několika plánovaných zasedání uskutečnila, v souhlase s jednacím řádem KR, čtyři projednání došlých stížností a hlasování o stanoviscích KR formou „per rollam“.

Ve spolupráci s oddělením kontroly grantů Kanceláře GA ČR vykonávala KR dohled nad činností celé GA ČR. Zasedání KR se pravidelně účastnila předsedkyně GA ČR RNDr. Alice Valkárová, DrSc. Dále byla na zasedáních přítomna ředitelka Kanceláře GA ČR Ing. Lada Knetlová a vedoucí oddělení kontroly grantů Ing. Martina Vondráčková. Předsedkyně GA ČR a ředitelka Kanceláře GA ČR podávaly informace o aktuální činnosti GA ČR; zároveň obdržely od členů KR přímé informace o zjištěných problémech jak ve finanční, tak i procesní oblasti systému grantové podpory základního výzkumu. Na druhou stranu se předseda KR pravidelně zúčastňoval zasedání předsednictva GA ČR (včetně vystoupení na rozšířeném výjezdním zasedání předsednictva v listopadu 2019). Považujeme vzájemnou informovanost obou stran mezi vedením GA ČR a KR (a naopak) za důležitou. Tato informovanost přispívá k řešení aktuální situace a pomáhá v řešení případných problémů.

Dohled nad činností a kontrola rozdělování finančních prostředků

Podporované projekty GA ČR se dělí do následujících skupin:

1. **standardní grantové projekty**, kde téma projektu volí navrhovatel, délka trvání projektů je zpravidla 3 roky. Návrh je přijat k řešení, pokud splňuje všechny podmínky definované zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a podmínek definovaných v zadávací dokumentaci. Při posuzování a hodnocení návrhů projektů jsou hlavními kritérii originalita a kvalita návrhu projektu, dále odborné předpoklady navrhovatele dosáhnout deklarovaného cíle a také přiměřenost nákladů. Standardní projekty tvoří stále nejpočetnější skupinu podporovaných grantových projektů základního výzkumu. Standardní

grantové projekty podporuje GA ČR od svého vzniku, od roku 1993 a jejich název může vzbuzovat dojem, že se nejedná o inovativní projekty. Jedná se ale o velmi důležitou skupinu projektů, která velmi výrazně přispívá ke kvalitě základního výzkumu v České republice. Název standardní tak pouze odlišuje tuto skupinu projektů od juniorských a mezinárodních projektů.

2. **juniorské grantové projekty** na podporu mladých a začínajících vědeckých pracovníků je stále ještě poměrně novou kategorií soutěže, vyhlášena byla poprvé v roce 2014. Návrhy mohou být ze všech oblastí základního výzkumu, délka trvání projektu je maximálně 3 roky. Tento typ grantů měl vést především k budování mezinárodně zkušených vědeckých týmů vybavených patřičným vědeckým zázemím pro řešení základního výzkumu mezinárodního významu. Protože ale doposud mělo zavedení této skupiny grantů menší efekt, než se očekávalo, bude od roku 2020 nahrazena skupinou JUNIOR STAR. Nově formovaná skupina bude zaměřena na podporu vynikajících mladých vědeckých pracovníků působících v oblasti základního výzkumu, kteří splňují podmínku, že uplynulo nejvýše 8 let od udělení jejich akademického titulu Ph.D. Cílem této skupiny grantových projektů je podpořit excelentní základní výzkum a zároveň poskytnout příležitost začínajícím vědeckým pracovníkům vybudovat si nezávislou skupinu s několika spolupracovníky a moderním vybavením, které oživí současnou strukturu základního výzkumu v ČR. Vědecké osobnosti s originálním myšlením se tak umožní realizace vlastních vědeckých cílů v poměrně raném stadiu vědecké kariéry.

3. **mezinárodní grantové projekty** určeny na:

- podporu projektů základního výzkumu na základě bilaterálních dohod GA ČR se zahraničními grantovými institucemi, zejména s Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), National Science Council of Taiwan (MOST), National Research Foundation of Korea (NRF), São Paulo Research Foundation (FAPESP) a Russian Foundation for Basic Research (RFBR). Podmínkou poskytnutí podpory mezinárodnímu projektu ze strany GA ČR je jeho schválení oběma národními poskytovateli;
- podporu projektů základního výzkumu hodnocených na principu „*Lead Agency*“ (LA), ve spolupráci s Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF), Rakousko, Swiss National Science Foundation (SNSF) a mnohostranná dohoda „CEUS – Central European Science Partnership“ sdružující na principu LA celkem čtyři agentury: GA ČR, FWF (Rakousko), NCN (Polsko) a ARRS (Slovinsko). Princip LA je založen na vzájemné důvěře mezi spolupracujícími grantovými agenturami, přičemž pouze jedna z nich je pověřena posuzováním a výběrem projektů.

4. **grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO**, jejichž cílem je vytvářet podmínky pro rozvoj excelentního výzkumu, nastavit standardy excelentní vědy a také napomoci překonat bariéry, které snižují úspěch projektových návrhů ERC a umožnit tak nabytí potřebných znalostí

a zkušeností, které se zhodnotí při podávání vysoce prestižních evropských grantů.

Vzhledem k tomu, že úkolem KR je kontrolní činnost zaměřená na dodržování zadávací dokumentace a pravidel soutěže GA ČR, byly rozděleny jednotlivé vědní oblasti podle odborností členů KR a některých oblastech, které nejsou dostatečně pokryty odborností členů, i dalšími členy KR.

K zajištění kontrolní činnosti KR jsou jednotlivé vědní oblasti přiděleny takto:

- úsek technických věd:

prof. Ing. František Hrdlička, CSc.

prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.

- úsek věd o neživé přírodě:

prof. Ing. Stanislav Labík, CSc.

prof. Ing. Jan Roda, CSc.

- úsek lékařských a biologických věd:

prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc.

prof. RNDr. Omar Šerý, Ph.D.

- úsek společenských a humanitních věd:

prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.

prof. Ing. Vladimír Smejkal, CSc.

- úsek zemědělských a biologicko-environmentálních věd:

doc. JUDr. Ing. Zdeněk Dufek, PhD.

prof. PhDr. Hana Vykopalová, CSc.

Je však možné – v případě potřeby – vzájemné zastupování, a tudíž kontrolní činnost napříč panely a oborovými komisemi. V řadě případů se tak stává.

Kontrolní činnost KR je daná harmonogramem vyhlášení a hodnocení veřejných soutěží na podávání projektů. Průběh celé veřejné soutěže GA ČR je pro následující rok stanoven a prochází jednotlivými fázemi: nejprve je veřejná soutěž GA ČR vyhlášována zpravidla s termínem uzávěrky na přelomu března a dubna. V následujících dvou měsících probíhá nejprve formální kontrola náležitostí předložených návrhů projektů a bezprostředně potom navazuje první fáze hodnocení návrhů projektů.

Proces hodnocení návrhů projektů musí splňovat řadu podmínek. Zákonem stanovená hodnocící lhůta je 8 měsíců, je zajištěn třístupňový systém hodnocení (hodnocící panely, oborové komise, předsednictvo), zákonem je stanovený počet minimálně dvou nezávislých posudků pro každý návrh projektu, u projektů, které postoupily do druhé fáze posuzování, musí být zajištěn alespoň jeden zahraniční posudek. Platí obecné pravidlo, že účastníci hodnocícího procesu jsou vázáni povinností mlčenlivosti. Návrhy standardních, juniorských a mezinárodních projektů

splňující náležitosti zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a podmínky stanovené ve vyhlášení veřejné soutěže jsou postoupeny k hodnocení hodnoticím panelům.¹

V první fázi hodnocení dva členové hodnoticího panelu nezávisle vypracují posudek návrhu grantového projektu a zařadí projekty do kategorií A, B, C nebo Cn, kde kategorie A zahrnuje projekty s nejlepším hodnocením. U mezioborových projektů píše posudek i zpravodaj za vedlejší panel. Další dva členové panelu provádějí hodnocení odborné úrovně projektu formou zařazování projektů do předepsaných kategorií A, B, C nebo Cn, aniž vypracovávají vlastní oponentský posudek. Poté probíhá zasedání panelu, na němž je u nejméně 30 % návrhů grantových projektů s ohledem na jejich nižší odbornou úroveň (ve srovnání s ostatními návrhy projektů) zastaveno jejich další hodnocení. Ostatní návrhy projektů, s hodnocením lepším, jsou postoupeny k hodnocení zahraničním oponentům. Důležitou součástí této fáze posuzování je zajištění dostatečného počtu nezávislých odborných posudků. Proces získávání posudků je velmi náročný. V některých případech je nutno oslovit až několik desítek potenciálních posuzovatelů, než jsou získány alespoň dva nezávislé posudky k jedné žádosti.

Po získání alespoň jednoho posudku od zahraničního oponenta ke každému návrhu (typicky jsou získány 2 posudky) jsou ve druhé fázi hodnocení návrhy posuzovány v panelech a následně seřazeny podle jejich úrovně. Přitom v této druhé fázi hodnocení je do kategorie A zařazeno nejvýše 25 % návrhů projektů posuzovaných ve druhé fázi, u kategorií B a C žádná omezení nejsou stanovena. Oborové komise sestavují pořadí projektů z jednotlivých panelů, které je podkladem pro rozhodnutí předsednictva o výsledcích veřejných soutěží a pro potvrzení výše dotace na příslušný rok. Následuje důkladná diskuse na úrovni panelů a určení pořadí návrhů projektů (podzimní měsíce). V dalším kroku – ve druhé fázi – následuje určení finálního pořadí návrhů projektů na úrovni jednotlivých oborových komisí, které pak doporučí návrhy projektů pro financování. Předsednictvo GA ČR pak definitivně rozhoduje o financování grantových projektů. Hodnocení dílčích a závěrečných zpráv o řešení projektů probíhá v měsících únor a březen nejdříve na úrovni hodnoticích panelů, pak na úrovni oborových komisí. Závěrečné stanovisko k návrhům hodnocení projektů vydává předsednictvo.

Poněkud odlišný postup hodnocení a výběru projektů je aplikován v případě EXPRO projektů a bude použit i pro projekty v rámci JUNIOR STAR soutěže. Hodnoticí lhůta je opět 8 měsíců a jedná se o dvoufázový systém hodnocení. Je sestaveno celkem 8 oborových hodnoticích komisí (OK-EX). Velikost OK-EX je 8 až 15 členů včetně předsedy. Návrh na 17 členů každé OK-EX z řad významných zahraničních odborníků předkládá zahraniční agentura vybraná na základě výběrového řízení. Členové OK-EX jsou jmenováni do funkce předsednictvem. Externí oponenti ani členové OK-EX nesmí v průběhu předchozích pěti let působit na žádné instituci v České republice. Požadavky na člena OK-EX jsou vysoká odborná úroveň posuzovaná v první řadě podle publikační činnosti a dalších výsledků, ochota a schopnost umět s nadhledem posoudit v rámci panelu širší úsek oboru, schopnost

¹ Blíže www.gacr.cz

posuzování výhradně podle odborných hledisek. Hodnocení návrhů projektů probíhá ve dvou fázích.

V první fázi jsou pro každý návrh projektu vypracovány 4 nezávislé posudky od členů příslušné OK-EX. Hodnocení OK-EX v první fázi se uskutečňuje prostřednictvím moderované videokonference, kdy se vybere 50 % projektů postupujících do druhé etapy. Před druhou fází hodnocení jsou získány nejméně dva posudky od externích oponentů. Každý externí posuzovatel před zasedáním OK-EX nezávisle bodově ohodnotí každý návrh projektu známkou 1-5 podle cílů projektu a 1-5 podle kvality navrhovatele.

Hodnocení OK-EX ve druhé fázi se uskutečňuje na zasedání OK-EX, které se koná za přítomnosti všech členů dané OK-EX v Praze v prostorách GA ČR. U všech projektů kategorie navržených k financování OK-EX projedná adekvátnost požadovaných finančních prostředků a přiměřenost plánované pracovní kapacity. O výsledku jednání OK-EX a o navrženém pořadí projektů ve 2. fázi hodnocení OK-EX hlasuje a výsledek je zaznamenán v protokolu ze zasedání OK-EX. Podkladem pro následné jednání předsednictva GA ČR je zipované pořadí napříč všemi OK-EX podle bodového hodnocení vzešlého ze zasedání jednotlivých OK-EX.

Předsednictvo se při konečném rozhodnutí o financování řídí bodovou hodnotou jednotlivých návrhů bez ohledu na příslušnost k OK-EX. Pokud předsednictvo změní pořadí OK-EX, tak toto rozhodnutí písemně odůvodní a vyvěsí na stránkách GA ČR.

KR se věnuje kontrole činnosti panelů (podle výše uvedeného rozdělení členů KR), průběhu hodnocení návrhů grantových projektů v hodnoticích panelech a také i procesu hodnocení dosažených výsledků při řešení jednotlivých grantových projektů. KR v případě nutnosti upozorňuje členy odborných orgánů na opomenutí nebo nedostatky, které se vyskytovaly při hodnocení projektů. Ve spolupráci s oddělením kontroly grantů Kanceláře GA ČR je důležitá i kontrola využívání přidělených finančních prostředků v souladu s návrhy projektů i zadávací dokumentací (schválení přesunů finančních prostředků při opodstatněné změně v postupu řešení projektu).

Harmonogram a přehled činnosti KR

V uplynulém období (od října 2019 do září 2020) došlo ke všem činnostem odborných a řídicích orgánů GA ČR.

Jednalo se zejména o následující zasedání odborných panelů, oborových komisí a předsednictva GA ČR:

- **Druhá fáze hodnocení žádostí o udělení grantů GA ČR, která probíhala v měsících říjnu až listopadu 2019**

Je možné konstatovat, že i v tomto sledovaném období byla vždy respektována doporučení panelů a oborových komisí. Výsledky celého procesu hodnocení shrnují následující tabulky²:

²Všechny tabulky této zprávy jsou koncipovány tak, aby bylo možné srovnání s předchozími obdobími a údaji v předchozích zprávách – je zpracováno podle stejného klíče.

Standardní projekty

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
technické vědy	364	357	90	25,2
vědy o neživé přírodě	365	360	93	25,8
lékařské a biologické vědy	283	280	73	26,1
společenské a humanitní vědy	584	578	140	24,2
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	293	292	79	27,1
celkem	1889	1867	475	25,4

Předsednictvo na zasedání dne 22. listopadu 2019, na základě doporučení poradních orgánů a za všeobecného konsenzu, rozhodlo financovat 457 standardních projektů. Po rozdělení finančních prostředků rozhodlo předsednictvo na zasedání dne 25. února 2020 financovat dalších 18 standardních projektů. Úspěšnost standardních grantových projektů s počátkem řešení v roce 2020 byla 25,4 %. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu o 6,4 procentních bodů, z původní 31,8% úspěšnosti v roce 2019. Za sledované období byla nejnižší úspěšnost zaznamenána v letech 2013 a 2014, kdy byla úspěšnost v průměru pouze 17,5 %

Juniorské projekty

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
technické vědy	64	57	18	31,6
vědy o neživé přírodě	83	82	28	34,1
lékařské a biologické vědy	49	48	15	31,3
společenské a humanitní vědy	33	32	11	34,4
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	85	82	22	26,8
Celkem	314	301	94	31,2

Předsednictvo na zasedání dne 22. listopadu 2019, na základě doporučení poradních orgánů a za všeobecného konsenzu, rozhodlo o financování 94 juniorských projektů. Úspěšnost v soutěži juniorských grantových projektů s počátkem řešení v roce 2020 se tak oproti předchozímu roku snížila na 31,2 %.

Mezinárodní (bilaterální) projekty

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
technické vědy	78	77	11	14,3
vědy o neživé přírodě	73	70	17	24,3
lékařské a biologické vědy	26	24	3	12,5
společenské a humanitní vědy	21	20	0	0,0
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	33	33	7	21,2
Celkem	231	224	38	17,0

V rámci společné výzvy k podávání mezinárodních návrhů projektů bylo podáno 231 návrhů projektů, které splňovaly podmínky GA ČR. Z posuzovaných 224 návrhů bylo navrženo k financování, z nichž bylo financováno 38 mezinárodních grantových projektů s počátkem řešení v roce 2020. Celková úspěšnost těchto návrhů je hluboce pod 20 %. Přitom zájem o mezinárodní spolupráci je především v oblastech technických věd a věd o neživé přírodě. Oba přírodovědně zaměřené panely pak vykazují nadprůměrně vysokou úspěšnost, společenské a humanitní vědy pak měly nulovou úspěšnost.

Lead Agency projekty³

Oblast	Počet všech návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
Celkem	66	12	18,1

³ Vzhledem k tomu, že hodnocení návrhů projektu bylo plně v rukou zahraniční agentury, není rozlišována oblast vědních oborů.

V rámci společné výzvy k podávání mezinárodních rakousko-českých návrhů projektů na principu Lead Agency s předpokládaným počátkem řešení od 1. ledna 2020 bylo podáno 66 návrhů projektů, které splňovaly podmínky pro hodnocení rakouské agentury Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF), z nichž bylo financováno 12 mezinárodních grantových projektů s počátkem řešení v roce 2020.

Grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
OK EX 1 - Matematika a fyzika 1	12	12	4	33,3
OK EX 2 - Fyzika 2	12	12	3	25,0
OK EX 3 – Chemie	20	20	3	15,0
OK EX 4 – Biologie člověka a lékařské vědy	27	27	1	3,7
OK EX 5 – Biologie a zemědělské vědy	26	25	5	20,0
OK EX 6 – Společenské vědy	8	8	0	0,0
OK EX 7 – Humanitní vědy	12	12	4	33,3
OK EX 8 – Technické vědy a informatika	17	17	2	11,8
Celkem	134	133	22	16,5

První veřejnou soutěž projektů tohoto typu GA ČR vyhlásila v roce 2018. Délka trvání projektů je 5 let. Návrhy projektů mohou být podávány ze všech oblastí základního výzkumu. Téma projektu volí navrhovatel, projekt řeší jedna osoba nebo tým vědeckých pracovníků z jedné nebo dvou institucí. Hodnocení probíhá na základě tzv. peer review systému (mezinárodní oborové komise a externí zahraniční oponenti). GA ČR v rámci druhé veřejné soutěže vyhlášené v roce 2019 obdržela 134 návrhů projektů EXPRO, z nichž jeden uchazeč z veřejné soutěže odstoupil. Ze 133 hodnocených návrhů bylo rozhodnuto o financování 22 projektů EXPRO s počátkem řešení od 1. ledna 2020.

Překvapivě nízká úspěšnost byla především v oblastech Biologie člověka a lékařské vědy a Společenské vědy. Zdá se, že důvodem nebyla ta skutečnost, že podmínky pro nastavení této soutěže umožňují porovnat excelenci navržených

projektů napříč všech vědních oblastí, ale skutečnost, že v předchozím prvním roce byla úspěšnost ve všech oblastech srovnatelná.

Grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO (2019)

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
OK EX 1 - Matematika a fyzika 1	21	21	4	19,0%
OK EX 2 - Fyzika 2	15	15	4	26,7%
OK EX 3 – Chemie	29	29	5	17,2%
OK EX 4 – Biologie člověka a lékařské vědy	25	24	5	20,8%
OK EX 5 – Biologie a zemědělské vědy	30	30	6	20,0%
OK EX 6 – Společenské vědy	16	16	3	18,8%
OK EX 7 – Humanitní vědy	24	24	5	20,8%
OK EX 8 – Technické vědy a informatika	25	25	4	16,0%
Celkem	185	184	36	19,6%

Shrnutí úspěšnosti

Úspěšnost u grantových projektů s počátkem řešení v roce 2020 oproti předchozímu roku poklesla, u **standardních projektů** z loňských 31,8 % na 25,4 %; u juniorských projektů ze 41,5 % na 31,2 %. Tyto výsledky byly především ovlivněny snížením objemu finančních prostředků poskytnutých GA ČR.

Důležitým momentem – i signálem pro odbornou veřejnost – je prošetření důvodů pro nepřijetí projektů nebo jejich vyřazení ze soutěže. Konkrétně to bylo:

U standardních projektů bylo předloženo celkem 1889 návrhů projektů, nepřijato do soutěže bylo 17 návrhů projektů, vyřazeny byly 2 návrhy projektů a u 3 návrhů projektů uchazeč oznámil poskytovateli v průběhu soutěžní lhůty odstoupení ze soutěže.

Důvody:

- 9x – navrhovatel nebo spolunavrhovatel podali více návrhů projektů v rámci všech soutěží vyhlašovaných GA ČR v daném roce
- 8x – návrh projektu podán z jiné schránky Informačního systému datových schránek (ISDS) než uchazeče
- 1x – část E nebyla sestavena v souladu s ustanoveními zadávací dokumentace pro danou soutěž

- 1x – v části C1 byl překročen maximální rozsah stran

U **juniorských projektů** bylo předloženo celkem 313 návrhů projektů, nepřijato do soutěže bylo 12 návrhů projektů a u 1 návrhu projektu uchazeč oznámil poskytovateli v průběhu soutěžní lhůty odstoupení ze soutěže.

Důvody:

- 10x – navrhovatel nesplňoval všechny podmínky pro juniorské projekty
- 1x – návrh projektu podán z jiné ISDS než uchazeče
- 1x – navrhovatel podal více návrhů projektů v rámci všech soutěží vyhlašovaných GA ČR v daném roce

U **mezinárodních projektů** bylo předloženo celkem 231 návrhů projektů, nepřijato do soutěže byly 4 návrhy projektů, vyřazeny byly 2 návrhy projektů a u 1 návrhu projektu uchazeč oznámil poskytovateli v průběhu soutěžní lhůty odstoupení ze soutěže.

Důvody:

- 3x – navrhovatel nebo spolunavrhovatel podali více návrhů projektů v rámci všech soutěží vyhlašovaných GA ČR v daném roce
- 1x – návrh projektu podán z jiné ISDS než uchazeče
- 2x – nebyl předložen GA ČR do 30. 6. běžného roku v elektronické podobě návrh zahraniční části projektu.

U projektů EXPRO bylo předloženo celkem 134 návrhů projektů, nepřijat do soutěže byl 1 návrh projektu a u 1 návrhu projektu uchazeč oznámil poskytovateli v průběhu soutěžní lhůty odstoupení ze soutěže.

Důvod:

- 1x – jednotlivé části B návrhu projektu nejsou v souladu s ustanoveními zadávací dokumentace pro danou soutěž.

Celkově lze shrnout, že hodnocení žádostí o udělení grantu v GA ČR probíhalo podle jejich odborné kvality a přiměřenosti finančních požadavků.

• **Hodnocení průběžných zpráv řešených projektů, které probíhalo v únoru 2020**

Hodnocení průběžných zpráv řešených projektů probíhalo nejprve v odborných panelech, následně v oborových komisích a závěrečné finální uzavření hodnocení je v rukou Předsednictva GA ČR. Výsledky hodnocení průběžných zpráv řešených projektů shrnují následující tabulky:

Standardní projekty

Oblast	Splněno	Splněno s výhradou	Zastaveno	Celkem

technické vědy	202	14	0	216
vědy o neživé přírodě	222	13	0	235
lékařské a biologické vědy	163	5	1	169
společenské a humanitní vědy	283	65	1	349
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	172	0	1	173
Celkem	1042	97	3	1142

Juniorské projekty

Oblast	Splněno	Splněno s výhradou	Zastaveno	Celkem
technické vědy	18	4	0	22
vědy o neživé přírodě	57	5	0	62
lékařské a biologické vědy	31	3	1	35
společenské a humanitní vědy	12	4	0	16
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	34	0	1	35
Celkem	152	16	2	170

Mezinárodní (bilaterální) projekty

Oblast	Splněno	Splněno s výhradou	Zastaveno	Celkem
technické vědy	9	1	0	10
vědy o neživé přírodě	13	1	0	14

lékařské a biologické vědy	7	2	0	9
společenské a humanitní vědy	2	0	0	2
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	5	0	0	5
Celkem	36	4	0	40

Stejně jako v minulých letech bylo řešení grantových projektů většinou bez problémů, byť byly signalizovány problémy, o kterých již orgány GA ČR opakovaně jednaly.

- Opět byl zjištěn zvýšený podíl projektů označených jako „splněno s výhradou“ u společenských a humanitních věd, která je do značné míry způsobena velmi dlouhými nakladatelskými lhůtami při publikacích monografií, které jsou pro tyto vědní oblasti typickými výstupy
- Dalším hlavním důvodem je nedostatečná publikační aktivita řešitelů projektu.
- Minoritním důvodem jsou pak nepřesnosti v použití nebo doložení čerpání finančních prostředků.

• Hodnocení závěrečných zpráv ukončených projektů

Hodnoceny byly výsledky dosažené při řešení financovaných projektů s rokem ukončení 2019 a projektů, kdy bylo na žádost řešitele odloženo hodnocení zpravidla o jeden rok. Výsledkem hodnocení projektu může být konstatování, že splnění cílů a dosažené výsledky jsou vynikající, splněno, splněno s výhradou, nesplněno, případně hodnocení odloženo. Výsledky hodnocení průběžných zpráv řešených projektů shrnují následující tabulky:

Standardní projekty

Oblast	Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení	Celkem
technické vědy	19	80	2	2	52	155
vědy o neživé přírodě	29	78	3	0	43	153

lékařské a biologické vědy	18	47	3	1	48	117
společenské a humanitní vědy	7	48	10	5	174	244
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	14	44	0	0	67	125
celkem	87	297	18	8	384	794

Juniorské projekty

Oblast	Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení	Celkem
technické vědy	1	4	0	0	12	17
vědy o neživé přírodě	4	15	1	2	6	28
lékařské a biologické vědy	3	4	0	2	10	19
společenské a humanitní vědy	0	1	1	1	12	15
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	7	2	2	3	9	23
celkem	15	26	4	8	49	102

Mezinárodní (bilaterální) projekty

Oblast	Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení	Celkem
technické vědy	1	3	0	0	2	6

vědy o neživé přírodě	0	2	2	0	5	9
lékařské a biologické vědy	0	1	1	0	0	2
společenské a humanitní vědy	0	1	0	0	3	4
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	0	0	0	0	0	0
celkem	1	7	3	0	10	21

Pokračují a do značné míry narůstají problémy spojených zejména s plněním plánovaných publikačních výstupů. Především projekty z oblasti společenských a humanitních věd mají, zejména ve srovnání s dalšími vědními obory, neustále nejvyšší počet odložených zpráv. Důvodem je druh a rozsah publikačních výstupů a navazující dlouhé recenzí řízení. Pro rok 2021 proto byla upravena pravidla „Zadávací dokumentace“ tak, aby k nim nedocházelo. Závěrečná zpráva se bude vyplňovat až jeden rok po ukončení řešení projektu. Pouze části závěrečné zprávy týkající se čerpání rozpočtu projektu se budou odevzdávat v roce následujícím po ukončení řešení projektu, a to k datu uvedenému na webových stránkách poskytovatele.

Zvláště u závěrečných zpráv je kladen důraz na kvalitní práci panelů a oborových rad, které někdy u problematických projektů ne vždy dostatečně pojmenují problémy projektu (což se ovšem stává i u zpráv průběžných). Členové KR proto během své kontrolní činnosti důsledně upozorňují na nutnost kvalitního a dostatečně podrobného zdůvodnění hodnocení.

Kontrolní činnost

Jak již bylo výše uvedeno, členové KR navštěvovali i v tomto sledovaném období (od října 2019 do září 2020) některá zasedání hodnoticích panelů a oborových komisí. Hlavním úkolem je vždy kontrola jednotného postupu při hodnocení a dodržení souladu hodnoticích kritérií se Zadávací dokumentací i s etickými a legislativními pravidly VaV. Převážné většiny všech zasedání panelů a oborových komisí se zúčastňovali pověřeni členové předsednictva GA ČR a jejich účast tak přispívala ke korektnímu průběhu hodnocení. Na těchto zasedáních jsou také přítomni pracovníci kanceláře GA ČR (pověření pro jednotlivé oborové rady, tedy vědní oblasti), jejichž práce napomáhá nejen bezchybnému průběhu zasedání, ale kteří sledují např. i možné střety zájmu členů hodnoticích panelů apod.

Na zasedáních odborných panelů a oborových komisí (ve všech třech výše uvedených fázích hodnocení) bylo členy KR celkem provedeno 75 kontrol na všech typech soutěží včetně zasedání mezinárodních oborových komisí EXPRO.

Hodnocení čerpání finančních prostředků poskytnutých příjemcům na řešení projektů

V uplynulém období KR úzce spolupracovala s oddělením kontroly grantů Kanceláře GA ČR při kontrolách čerpání finančních prostředků poskytnutých příjemcům na řešení projektů. Většina kontrol probíhala podle předem schváleného plánu kontrol. Další část projektů pak byla kontrolována na základě požadavků KR, odborných panelů a oborových komisí. Kontroly proběhly formou veřejnosprávní kontroly, všechny v místě sídla příjemců. Za sledované období říjen 2019 až září 2020 bylo zkontrolováno celkem 86 grantových projektů u následujících příjemců (8 institucí):

Konkrétně to byly:

Fyziologický ústav AV ČR, v.v.i.	1 projekt
Institut pro studium literatury, o.p.s.	1 projekt
Vysoká škola ekonomická v Praze	6 projektů
Vysoké učení technické v Brně	19 projektů
České vysoké učení technické v Praze	39 projektů
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i.	1 projekt
Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v.v.i.	15 projektů
Ostravská univerzita	4 projekty

Vyřizování stížností podaných do KR

Významným úkolem v činnosti KR je také projednávání a vyřizování podnětů navrhovatelů projektů, námitek a stížností na porušení podmínek veřejné soutěže při hodnocení návrhů projektů, hodnocení řešení projektů a dosažených výsledků. V tomto procesu se KR soustřeďuje především na to, zda byla ve všech rovinách posuzovacího procesu dodržována ustanovení Zadávací dokumentace veřejné soutěže, zda panely a oborové komise postupovaly transparentně a zda byl celý proces hodnocení v souladu s podmínkami veřejné soutěže. KR si je zároveň vědoma, že nemůže a ani nechce nahrazovat odbornou činnost panelů a oborových komisí, kde zasedají významní odborníci příslušného oboru, ani činnost zahraničních expertů.

V časovém rozmezí od října 2019 do září 2020 bylo doručeno celkem 16 stížností na neudělení podpory navrhovaným projektům (odvolání proti neudělení grantové podpory), stížností na nesouhlas s výsledkem oponentního řízení projektu a následným rozhodnutím předsednictva a protestů obdobného charakteru. U všech podnětů a stížností je v přehledu vždy uveden jejich důvod. Téměř všechny žádosti doručené v hodnoceném období byly ze strany KR vyřízeny.

Dále uvádíme přehled žádostí, kterými se zabývala KR ve sledovaném období. Uvedeno je registrační číslo přihlášky projektu, obecný důvod podání, uchazeč/příjemce a výsledek šetření KR.

Stížnosti, odvolání a žádosti:

20-12816X
Žádost o prošetření diskriminačních postupů, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.
Žádost byla prošetřena.

20-25396X
Odvolání proti hodnocení návrhu projektu, Vysoké učení technické v Brně, CEITEC - Středoevropský technologický institut. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Odvolání bylo zamítnuto.

20-00243X
Odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí dotace, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Odvolání bylo zamítnuto.

20-20374S
Zpětná vazba k hodnocení návrhu projektu, Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Zpětná vazba byla vzata na vědomí.

20-15390S
Vyjádření k posudku, Univerzita Karlova, Právnická fakulta. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Vyjádření k posudku bylo vzato na vědomí.

20-11252S
Odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí dotace, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Odvolání bylo zamítnuto.

20-24592Y
Žádost o přezkoumání posudků, Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Žádost byla přezkoumána.

20-07140S
Žádost o přezkoumání hodnocení, České vysoké učení technické v Praze, Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Žádost byla přezkoumána.

20-18165S
Žádost o vysvětlení znění protokolu, Geofyzikální ústav AV ČR, v.v.i. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Žádost byla přezkoumána.

20-27197S
Stížnost na postup poskytovatele, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Stížnost byla zamítnuta.

20-27068S
Stížnost na postup poskytovatele, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Stížnost byla zamítnuta.

20-12676S
Žádost o vysvětlení výroků oponenta, Ústav anorganické chemie AV ČR, v.v.i. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného

hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Žádost byla přezkoumána.
20-22966Y
Stížnost na práci hodnotící komise, Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Stížnost byla zamítnuta.
20-04355S
Názor na komentář panelu, Astronomický ústav AV ČR, v.v.i. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Názor byl přezkoumán.
20-11833S
Žádost o posouzení hodnocení, Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Žádost byla přezkoumána.
20-21665S
Stížnost na hodnocení, Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta. Kontrolní rada GA ČR po podrobném prověření procesu posuzování závěrečného hodnocení návrhu grantového projektu došla k závěru, že hodnocení návrhu grantového projektu je legitimní a k porušení předpisů ze strany GA ČR nedošlo.
Stížnost byla zamítnuta.
17-27598S, 16-26250S a celkem 11 dalších nespecifikovaných návrhů projektů
Stížnost na postup poskytovatele. Stížnost se týká návrhů podaných před více než 3 lety nebo dokonce dříve. Zároveň z její dikce vyplývalo, že stížnost nesměruje proti konkrétním pochybením v posuzování návrhů projektu, ale že se pouze v obecné rovině snaží zpochybňovat činnost panelů a oborových rad za minimálně posledních deset let, bez uvedení jakýchkoliv závažných skutečností. Stížnost je tak s ohledem na výše uvedené, naprosto nepřezkoumatelná a KR se jí nebude dále zabývat.
21-32620M

Žádost o přehodnocení vyřazení návrhu projektu. Zjištěné nedostatky: v návrhu projektu nebyl správně identifikován uchazeč a doručený návrh projektu byl podán prostřednictvím jiné ISDS než patřící uchazeči, bez předložení platné plné moci. Tím došlo v návrhu projektu k porušení článku 3.2. odst. 3 písm. c) příslušné zadávací dokumentace pro veřejnou soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích : „Základní údaje o navrhovateli a uchazeči; povinnými údaji jsou rodná čísla nebo u cizinců data narození navrhovatele a identifikační číslo (dále jen „IČO“) uchazeče; uvedení chybného rodného čísla nebo chybného IČO je důvodem pro vyřazení návrhu projektu z veřejné soutěže.“ a zároveň k porušení článku 3.2. odst. 16 písm. d) příslušné zadávací dokumentace pro veřejnou soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích : „Plná moc k podání návrhu třetí osobě v případě, že uchazeč nedisponuje vlastní datovou schránkou; tuto plnou moc je zároveň třeba doručit jiným průkazným způsobem (např. poštou nebo osobně).“

Žádost byla zamítnuta.

21-18165J

Nesouhlas s odůvodněním vyřazení návrhu projektu z veřejné soutěže, Univerzita Karlova, Lékařská fakulta v Plzni. Zjištěné nedostatky: Návrh národní části projektu nebyl zpracován v souladu s návrhem zahraniční části projektu podaným zahraničním navrhovatelem u zahraničního poskytovatele. Tím došlo k porušení článku 3.2. odst. 3: příslušné zadávací dokumentace pro veřejnou soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích : „Návrh národní části projektu musí být zpracován v souladu s návrhem zahraniční části projektu podaným zahraničním navrhovatelem u zahraničního poskytovatele. Doba trvání (řešení) projektu musí být stejná u české i zahraniční části podaného návrhu projektu. Nesplnění této podmínky je důvodem k vyřazení návrhu projektu z veřejné soutěže.“

Žádost byla zamítnuta.

Kontrola plnění rozpočtu GA ČR

V rámci projednání „Zprávy o činnosti KR za období od října 2019 do března 2020“ ve Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny parlamentu ČR bylo ze strany zpravodaje vzneseno doporučení, aby do „Zprávy o činnosti kontrolní rady GA ČR za období od října 2019 do září 2020“ byla nově zařazena část hodnotící hospodaření GA ČR jako celku. Vzhledem k tomu, že poslední uzavřené účetní období je kalendářní rok 2019, KR projednala na svém zasedání v září 2020 kontrolní zprávu „Celkový rozpočet GA ČR na rok 2019 a jeho plnění“. Podklady pro toto projednání jsou součástí této zprávy v Příloze 1.

Celkové skutečně čerpané výdaje kapitoly GA ČR, které dosahovaly částky 4 343 276 tis. Kč, stouply, ve srovnání s rokem 2018, o 294 796 tis. Kč, tj. o 7,28 %, z toho zvýšení účelových výdajů na podporu vědy a výzkumu, činí 282 632 tis. Kč. Institucionální výdaje se v porovnání s rokem 2018 zvýšily o 12 164 tis. Kč. V roce 2019 byl poskytnut větší počet grantů než v předcházejícím roce, především u juniorských grantů, „Lead agency“ grantů a standardních grantů a v čerpání se

rovněž projevují vyšší závazky z předcházejících let. Institucionální výdaje kapitoly jsou čerpány rovnoměrně v průběhu roku, na rozdíl od účelových prostředků, které jsou poskytovány na přelomu prvního a druhého čtvrtletí v závislosti na dni vydání rozhodnutí o poskytnutí podpory. Vyšší čerpání je způsobeno mimo jiné zvýšením funkčních míst a zapojením zahraničních panelistů do hodnotícího procesu.

V minulém roce bylo financováno celkem 2 190 grantů ve výši 4 220 057 tis. Kč. Čerpání institucionálních prostředků pak tvoří 2,84 % celkových skutečných výdajů kapitoly a výdaje na platy zaměstnanců a externích pracovníků Kanceláře GA ČR tvoří pouze 0,88 %. Z tohoto pohledu se jeví hospodaření kapitoly jako velmi efektivní, výdaje na chod kapitoly jsou vynakládány účelně s ohledem na kvantitu a kvalitu hodnotícího procesu.

Vzhledem k neustále narůstajícímu počtu grantových soutěží spojených zejména s podporou excelence a zapojení GA ČR do mezinárodní spolupráce se KR, že v příštích letech bude nutno navýšit výdaje Kanceláře GA ČR, jinak by mohlo být ohrožena kvalita fungování GA ČR jako celku.

KR konstatuje, že při kontrole hospodaření GA ČR za rok 2019 nebylo zjištěno porušení právních předpisů.

Spolupráce KR s ostatními složkami GA ČR

Hlavním partnerem pro plnění funkcí stanovených zákonem bylo pro KR předsednictvo GA ČR. Jak již bylo konstatováno, v celém uplynulém období byla spolupráce KR s předsedkyní GA ČR a celým předsednictvem GA ČR na velmi dobré úrovni. Na základě podnětů KR dochází k návrhům či úpravám zadávací dokumentace a zvyšování transparentnosti hodnotícího procesu.

Jako několik příkladů lze uvést některé projednávané návrhy a problémy:

- Byla diskutována možnost výběru panelistů. Ze strany GA ČR je snaha o výběr členů panelu co nejkvalitnějších, ale ČR je omezena počtem těchto odborníků v jednotlivých oborech. Předsednictvo GA ČR klade stále větší důraz na stanovení kritérií výběru panelistů a především na jejich proškolení.
- Diskuse o posudcích zahraničních oponentů. Kontrolní rada se při řešení stížností setkává v některých případech s nekvalitními posudky, tyto posudky jsou evidentně odbyté a neobjektivní. Posudky jsou nezávislé a získávají se ke 2/3 návrhů projektů, není tedy možné zajistit dostatečnou kvalitu u všech. Členové hodnotících panelů musí v případě takového posudku v protokolu hodnocení napsat, že tento posudek nebrali do úvahy a rozhodovali na základě hodnocení a diskuse celého panelu.
- Diskuse se týkala odložených závěrečných zpráv a o velkém nárůstu těchto žádostí v posledních letech. Proběhla diskuse o tomto jevu i o možnosti prodloužit řešení grantového projektu na 4 roky, kdy poslední rok řešení by byl již jen na vytvoření výsledku řešení a na tento poslední rok by již nebyly poskytnuty finanční prostředky z dotace.

- Do návrhů na nové skupiny grantových projektů a do zadávacích dokumentací vyhlašovaných veřejných soutěží byla zapracována skutečnost, že hodnocení vědeckých výsledků projektů rok po skončení financování odpovídá standardnímu postupu. Zapracována je i možnost dalšího půlročního odkladu.
- Další diskuse se týkala vícenásobných dedikací – o počtu těchto dedikací a způsobu jejich uvádění včetně důsledků pro hodnocení projektů. Probíralo se i řešení případů, kdy vydavatel nechce uvést dedikaci v jím vydávané publikaci. Byly také diskutovány výstupy z řešení grantového projektu, které ale nesouvisejí zcela s danou tematikou nebo byly zaslány do tisku ještě před řešením grantového projektu. U Bilaterálních projektů by měla být alespoň jedna dedikace za oba subjekty.
- Rozebíral se i výskyt případů, kdy v návrzích projektů jsou uvedeni jako hlavní řešitelé renomovaní zahraniční vědci, kteří ale po roce řešení odchází. Bohužel tyto situace není možné eliminovat již při výběru podporovaných projektů. Skupina grantových projektů EXPRO je koncipována tak, že ke změně řešitele nemůže docházet. To však nemůže být univerzálním řešením, u standardních projektů je třeba věnovat posuzování žádostí o změnu řešitele obzvláštní péči.
- Diskuse o řešení stížností. Na základě podnětu kontrolní rady byly upraveny zadávací dokumentace veřejných soutěží tak, aby uchazeči byli seznámeni s možností podat stížnost v případě podezření na nezákonný postup a porušení pravidel Grantové agentury. Zároveň byla v zadávacích dokumentacích stanovena jasná procedurální pravidla tohoto postupu.

Velice těsná spolupráce probíhala s Kanceláří GA ČR vedené Ing. Ladou Knetlovou, zejména s oddělením kontroly grantů vedeným Ing. Martinou Vondráčkovou, oddělením interního auditu a oddělením ekonomickým. Obzvláště spolupráce s oddělením kontroly grantů je pro úspěšnou činnost KR nezbytná, neboť toto oddělení zajišťuje členům KR podklady pro jejich kontrolní činnost a zajišťuje administrativu kontrolní rady.

Kontrolní rada tak vykonávala dohled nad činností celé GA ČR, takže kontrolovala jak činnost předsednictva a jeho poradních orgánů, tak i účelnost a efektivitu využití finančních prostředků rozdělených na jednotlivé grantové projekty.

Závěr

Kontrolní rada GA ČR plnila i během období od října 2019 do konce září 2020, stejně jako v předchozím období, všechny úkoly, které jí stanovuje zákon č. 130/2002 Sb., resp. jeho novela obsažená v zákoně č. 110/2009 Sb. Kontrolní rada standardně vykonávala ve sledovaném období kontrolu činnosti GA ČR, vyřizovala stížnosti na neudělení finanční podpory projektům, projednávala a předkládala návrhy na zlepšení činnosti GA ČR a prováděla fyzické kontroly při jednání panelů, oborových komisí a předsednictva za účelem dohledu nad transparentností procesu posuzování návrhů projektů. Ve spolupráci s oddělením kontroly grantů Kanceláře GA ČR kontrolovala

čerpání finančních prostředků a zaměřila se na případné neoprávněné nakládání s finančními prostředky. Členové KR se aktivně účastnili práce, jak účastí na pravidelných schůzích, tak zejména účastí na jednáních panelů, oborových komisí a předsednictva GA ČR.

V této činnosti bude KR pokračovat i nadále, tj. v rámci zákonem daných kompetencí bude nadále navrhovat opatření na zlepšení činnosti GA ČR. Pozornost bude věnovat i kontrole čerpání finančních prostředků poskytnutých GA ČR na řešení grantových projektů a tím přispívat ke zlepšení činnosti celého systému podpory základního výzkumu.

V Praze, dne 12. 10. 2020

Zpracoval:
prof. Ing. Stanislav Labík, CSc.,
předseda

PŘÍLOHA 1

CELKOVÝ ROZPOČET GA ČR NA ROK 2019 A JEHO PLNĚNÍ

Rozpočet Grantové agentury České republiky (dále jen „Grantová agentura ČR“ či „GA ČR“) na rok 2019 byl schválen v rámci schválení zákona o státním rozpočtu na rok 2019, který byl Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky schválen usnesením č. 420 dne 19. prosince 2018. Grantová agentura ČR, jako správce kapitoly 321, obdržela rozpis závazných ukazatelů dopisem ministra financí č. j. MF-30510/2018/1402-2 ze dne 21. prosince 2018.

	Skutečnost 2018 v Kč	Schválený rozpočet v Kč	Rozpočet po změnách v Kč	Konečný rozpočet v Kč	Skutečnost v Kč	Plnění [%]
Daňové příjmy						
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery cel.	5 839 950,02	0,00	0,00	0,00	7 005 536,41	
v tom: Příjmy z rozpočtu Evropské unie bez SZP						
Ost. nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery	5 839 950,02	0,00	0,00	0,00	7 005 536,41	
Výdaje Kanceláře Grantové agentury ČR	109 783 000,00	109 783 000,00	109 783 000,00	134 766 400,00	123 218 334,81	112,24
Dotace jiným subjektům	3 937 424 591,10	4 281 001 794,00	4 169 098 794,00	4 257 098 794,00	4 220 057 317,94	101,22
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	50 500 738,00	48 299 471,00	48 299 471,00	60 241 871,00	58 373 396,00	120,86
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	11 416 800,00	14 818 985,00	14 818 985,00	14 818 982,00	12 591 499,00	84,97
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	533 391,00	591 152,00	591 152,00	632 152,00	608 062,00	102,86
Platy zaměstnanců v pracovním poměru výjma zaměstn. na služebních místech	28 523 388,00	29 557 590,00	29 557 590,00	31 729 590,00	29 890 221,00	101,13
Platy zaměstnanců na služebních místech dle zákona o státní službě						
Výdaje na VaVal celkem vč. programů spoluřin. ze zahr.	4 048 479 235,72	4 390 784 794,00	4 278 881 794,00	4 391 865 194,00	4 343 275 649,75	101,50
v tom: Ze státního rozpočtu celkem	4 048 479 235,72	4 390 784 794,00	4 278 881 794,00	4 391 865 194,00	4 343 275 649,75	101,50
v tom: Institucionální podpora celkem	111 054 644,62	109 783 000,00	109 783 000,00	134 766 400,00	123 218 334,81	112,24
Účelová podpora celkem	3 937 424 591,10	4 281 001 794,00	4 169 098 794,00	4 257 098 794,00	4 220 057 317,94	101,22

Uvedený přehled specifikuje celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace v členění na výdaje účelové a výdaje institucionální.

Kapitola GA ČR je správcem prostředků, které jí přiděluje zákon o státním rozpočtu v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 130/2002 Sb.“). Hlavní činností GA ČR je rozdělování účelových prostředků na konkrétní projekty výzkumu a vývoje na základě výsledků veřejné soutěže.

Vedle této hlavní činnosti Kancelář GA ČR spravuje institucionální prostředky, které jsou určeny na administrativní činnost spojenou se správou účelových prostředků (organizace grantového řízení).

Veškeré změny zákonem přidělených prostředků se během roku provádějí rozpočtovými opatřeními, která zahrnují jak převody účelových dotací, tak změny týkající se institucionálních prostředků GA ČR.

Odděleně je uveden komentář k hospodaření s účelovými, resp. institucionálními prostředky, včetně úprav rozpočtu provedených na základě rozpočtových opatření. Údaje roku 2019 jsou srovnávány s údaji předcházejícího roku.

Čerpání finančních prostředků v jednotlivých čtvrtletích roku 2019

Čerpání prostředků jednotlivých čtvrtletích roku 2019 (v tis. Kč)								
	I.	%	II	%	III.	%	IV.	%
Běžné výdaje	1 373 449	32,74	2 768 755	66,01	72 476	1,73	49 519	1,18
Kapitálové výdaje	53 497	63,40	16 378	19,41	9 201	10,9	0	0,00
Celkem	1 426 946	33,35	2 785 133	65,09	81 677	1,91	49 519	1,16

Údaje v uvedené tabulce demonstrují čerpání finančních prostředků v průběhu roku. V prvním a druhém čtvrtletí byly vyčerpány téměř všechny účelové prostředky, což se projevilo v čerpání běžných prostředků. Posláním Grantové agentury ČR je podporovat základní výzkum a prostředky na podporu grantů jsou uvolňovány právě v průběhu prvního pololetí v závislosti na hodnocení projektů a v souvislosti s administrací úkonů. Ve třetím a čtvrtém čtvrtletí byly čerpány zbylé výdaje související taktéž s provozem Grantové agentury ČR. Celkové čerpání prostředků činí 4 343 276 tis. Kč, což je 101,50 % v porovnání s rozpočtem po změnách.

Příjmy

V roce 2019 nebyly rozpočtovány žádné příjmy. Celková dosažená výše příjmů činila 7 005 536,41,02 Kč, z čehož největší část tvořily vratky přeplatků – odvody pokračujících grantů, které se vztahují k minulým rozpočtům. Příjmy GA ČR za rok 2019 se skládají z níže uvedených položek:

- 266 403,31 Kč – Vratky přeplatků, které se vztahují k minulým rozpočtům.
- 6 730 534,63 - Přeplatky – Odvody pokračujících grantů, platba od pronajímatele za nájemné, platby za stravenky, příjmy za platby školného, vratky za služební cesty.
- 18,47 Kč – Přijaté úroky ČSOB.
- 6 000,- Kč – Sankční platby od jiných subjektů.
- 2 580,- Kč – Ostatní nedaňové příjmy – vrácení přeplatku z minulých let.

Výdaje dle jednotlivých oblastí hospodaření

GA ČR spravuje účelové a institucionální prostředky, jejichž čerpání sleduje v průběhu roku. Účelové prostředky jsou poskytovány dle zákona č. 130/2002 Sb. Hlavní činností GA ČR je rozdělování účelových prostředků na konkrétní projekty výzkumu a vývoje na základě výsledků veřejné soutěže. Institucionální prostředky jsou určeny na administrativní činnost spojenou se správou účelových prostředků a představují výrazně nižší část rozpočtu.

V následujících dvou kapitolách je samostatně uveden komentář k hospodaření s účelovými, respektive institucionálními prostředky, včetně úprav rozpočtu provedených na základě rozpočtových opatření. Hospodaření je v jednotlivých položkách srovnáváno s předcházejícím rokem.

Účelové prostředky

Účelové výdaje kapitoly určené na podporu řešení projektů výzkumu, vývoje a inovací byly rozpočtovány ve výši 4 281 002 tis. Kč. Rozpočet po změnách činil 4 169 099 tis. Kč, konečný rozpočet činil 4 257 099 tis. Kč, skutečné čerpání činilo 4 220 057 tis. Kč, tj. plnění 101,22 %. Největší objem účelových prostředků byl poskytnut vysokým školám (2 190 152 tis. Kč) a veřejným výzkumným institucím (1 883 965 tis. Kč). V porovnání s rokem 2018 byly skutečné účelové výdaje kapitoly o 61 945 tis. Kč nižší, což je způsobeno poskytnutím menšího počtu grantů. Účelové prostředky se poskytují na projekty na základě výsledků veřejné soutěže.

Pro rok 2019 byly zákonem o státním rozpočtu přiděleny GA ČR prostředky na účelovou podporu v celkové výši 4 281 002 tis. Kč na nově zahajované a pokračující projekty. Z toho na řešení nově zahajovaných grantových projektů byla celkem plánována účelová podpora ve výši 1 821 475 tis. Kč, tedy 42,55 % z celkové výše účelové podpory GA ČR. Na pokračující grantové projekty GA ČR bylo nezbytné zajistit částku ve výši 2 459 527 tis. Kč, tj. 57,45 % celkové výše účelové podpory GA ČR.

GA ČR rozdělila v roce 2019 finanční prostředky pro jednotlivé typy projektů výzkumu a vývoje do následujících skupin:

- prostředky pro financování standardních projektů;
- prostředky pro financování juniorských projektů;
- prostředky pro financování mezinárodních projektů;
- prostředky pro financování projektů na novou skupinu grantových projektů podporující excelenci – grantové projekty v základním výzkumu EXPRO;
- prostředky pro financování LA grantů – mezinárodní granty;
- prostředky na podporu získávání ERC grantů.

Skupiny projektů	Schválené účelové výdaje (v tis. Kč)	Podíl účelových výdajů (v %)
Standardní projekty	3 258 960	76,13
Mezinárodní projekty	89 059	2,08
Projekty na podporu excelence	350 000	8,18
LA granty	72 983	1,70
Juniorské granty	500 000	11,68
Podpora ERC grantů	10 000	0,23
Celkem	4 281 002	

Nejvyšší finanční podporu poskytuje GA ČR na standardní projekty, které pokrývají téměř 76,13 % celkových účelových výdajů.

Grantové prostředky se poskytují níže uvedeným subjektům:

- organizačním složkám státu (OSS);
- státním příspěvkovým organizacím (SPO);
- veřejnoprávními institucím (vysoké školy);
- veřejným výzkumným institucím (v.v.i.);
- podnikatelským subjektům (např. akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným);
- fyzickým osobám (bez IČ např. důchodci; s IČ tj. OSVČ s živnostenským listem);
- obecně prospěšným společnostem (OPS), neziskovým a podobným organizacím (nadace, spolky).

Transfery příspěvkovým, neziskovým organizacím a podnikatelským subjektům

V roce 2019 poskytla Grantová agentura ČR cizím příspěvkovým organizacím granty ve výši 110 986 tis. Kč, jednalo se o neinvestiční i investiční transfery. Grantová agentura ČR nemá zřízenou vlastní příspěvkovou organizaci.

Neziskovým organizacím a organizacím podobného typu poskytla GA ČR prostředky ve výši 11 568 tis. Kč. Jedná se především o organizace typu OPS, nadace a spolky, přičemž prostředky byly neinvestičního charakteru.

Grantová agentura ČR poskytla podnikatelským subjektům neinvestiční a investiční prostředky ve výši 23 386 tis. Kč.

Prostředky jsou poskytovány na základě rozhodnutí o poskytnutí podpory a po uzavření příslušné smlouvy s příjemcem v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb.

Přesuny prostředků na základě rozpočtového opatření:

Na základě rozhodnutí o poskytnutí podpory a po uzavření příslušné smlouvy s příjemcem poskytuje GA ČR dotace v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb. Je-li příjemcem, resp. spolupříjemcem organizační složka státu, je převod prostředků uskutečňován na základě provedeného rozpočtového opatření Ministerstva financí ČR. V takovém případě dostává příjemce, resp. spolupříjemce účelové prostředky od svého zřizovatele.

Rozpočtovými opatřeními byly dále převedeny níže uvedeným organizačním složkám státu finanční prostředky ve výši **11 903 tis. Kč**, které byly poskytnuty na podporu základního výzkumu v institucích spadající pod jednotlivá ministerstva nebo kapitoly:

- Ústavu pro studium totalitních režimů 2 041 tis. Kč;
- Ministerstvu vnitra ve výši (Národní archiv) 1 209 tis. Kč;
- Ministerstvu obrany ve výši 8 653 tis. Kč.

Na základě rozhodnutí RVVI bylo převedeno 100 000 tis. Kč na podporu projektů v programu ERC CZ. Konkrétně bylo převedeno 50 mil. Kč ve prospěch Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a 50 mil. Kč na kapitolu Akademie věd České republiky.

Ostatním příjemcům jsou účelové prostředky poskytovány přímým převodem z účtu poskytovatele na bankovní účet příjemce.

V roce 2019 poskytla GA ČR prostřednictvím převodu na běžný účet příjemců celkovou částku ve výši 4 220 057 tis. Kč, z toho neinvestiční dotace ve výši 4 146 264 tis. Kč a investiční dotace ve výši 73 793 tis. Kč.

Čerpání účelových prostředků v roce 2019

Položka	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Konečný rozpočet	Skutečnost
---------	--------------------	---------------------	------------------	------------

5212	Neinvestiční transfery nefinančním podnikatel. subjektům - fyz. osoby	200 000,00	0,00	0,00	0,00
5213	Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům	15 000 000,00	16 419 000,00	16 419 000,00	16 386 000,00
5221	Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem	8 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	2 918 000,00
5229	Ostatní neinvestiční transfery neziskovým organizacím	9 000 000,00	8 650 000,00	8 650 000,00	8 650 000,00
5332	Neinvestiční transfery vysokým školám	2 000 000 000,00	2 129 022 000,00	2 164 022 000,00	2 158 768 347,11
5334	Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím	1 915 000 000,00	1 823 332 000,00	1 876 332 000,00	1 848 807 967,83
5339	Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím	80 000 000,00	110 734 000,00	110 734 000,00	110 734 000,00
5901	Nespecifikované rezervy	230 001 794,00	405 794,00	405 794,00	0,00
6313	Investiční transfery nefinančním podn. subjektům	0,00	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
6352	Investiční transfery vysokým školám	2 000 000,00	34 799 000,00	34 799 000,00	31 384 000,00
6354	Investiční transfery veřejným výzkumným institucím	1 800 000,00	35 485 000,00	35 485 000,00	35 157 000,00
6359	Investiční transfery ostatním příspěvkovým organizacím	0,00	252 000,00	252 000,00	252 000,00
6901	Rezerva kapitálových výdajů	20 000 000,00	0,00	0,00	0,00

Institucionální prostředky

Institucionální prostředky určené na činnost spojenou se správou účelových prostředků byly v roce 2019 rozpočtovány ve výši 109 783 tis. Kč, po změnách 109 783 tis. Kč. Konečný rozpočet činil 134 766,40 tis. Kč. Skutečné čerpání bylo ve výši 123 218,33 tis. Kč, tj. plnění na 112,24 % oproti rozpočtu po změnách.

Jedná se o prostředky určené zejména na provoz GA ČR, nájemné a mzdové výdaje. Velmi podstatnou část tvoří prostředky na zajištění kvalitního posuzovacího řízení. Navýšení těchto institucionálních prostředků je způsobeno zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let. Oproti minulým rokům došlo k nárůstu výdajů na hodnoticí proces z důvodu rozšíření hodnocení o mezinárodní panely.

Institucionální prostředky jsou čerpány průběžně během roku, výdaje související s organizací posuzovacího řízení jsou nejvíce čerpány ve třetím a čtvrtém čtvrtletí roku. Čerpání prostředků je velmi hospodárné i s ohledem na nízký počet zaměstnanců a je v souladu se zákonem o veřejných zakázkách i s vnitřními předpisy organizace. Efektivní se jeví především v porovnání s počtem poskytnutých grantů (v roce 2019 bylo poskytnuto 2 190 grantů) a v porovnání s celkovým objemem prostředků (výše institucionálních prostředků představuje pouze 2,5 % z celkového schváleného objemu prostředků Grantové agentury ČR, který činí 4 390 785 tis. Kč).

Investiční výdaje

V roce 2019 činil schválený rozpočet institucionálních kapitálových výdajů 3 500 tis. Kč, rozpočet po změnách 6 840 tis. Kč a konečný rozpočet činil taktéž 6 840 tis. Kč. Kapitálové výdaje byly pro potřeby Kanceláře GA ČR čerpány ve výši **5 283,35 tis. Kč**. Prostředky byly použity na pořízení výpočetní techniky, programového vybavení (nový mzdový systém – Gordic, Antivirový SW, implementace Aplikace GRIS, položka 6111) a obnovu serverů,

tiskáren (položka 6122). Čerpání kapitálových výdajů probíhá průběžně během roku. Charakter činnosti Grantové agentury ČR není určen k pořizování větších investičních celků.

	2018 (v tis. Kč)	2019 (v tis. Kč)
Schválený rozpočet	3 000	3 500
Čerpání	2 478	5 283
z toho čerpání z nároků nespotř. výdajů	0	0

Neinvestiční výdaje

Rozpočet neinvestičních institucionálních prostředků byl schválen ve výši 106 283 tis. Kč, rozpočet po změnách činil 102 943 tis. Kč, konečný rozpočet činil 127 926,40 tis. Kč a skutečnost **117 934,98 tis. Kč**. Čerpání běžných institucionálních výdajů probíhá průběžně během roku. Jedná se převážně o pravidelné měsíční platby. Objemově významnými výdaji jsou mzdové výdaje včetně příslušenství, nájemné a nákup ostatních služeb. Celkově bylo čerpání o 14 991,97 tis. Kč vyšší, než činil rozpočet po změnách. Důvodem vyššího čerpání je zapojení zahraničních hodnotitelů do hodnoticího procesu ve spojitosti s novou soutěží na podporu excelence v základním výzkumu – projekty „EXPRO“ (jedná se o 88 zpravodajů), jimž byla odměna za práci hrazena na základě uzavřených smluv o dílo. Nárůst výdajů je také spojen s navýšením funkčních míst v roce 2019, s čímž je spojeno vyšší čerpání mzdových výdajů. S nárůstem počtu funkčních míst souvisí i další výdaje v podobě vybavení kanceláří nábytkem, výpočetní technikou apod.

Čerpání institucionálních prostředků v roce 2019 (v Kč)					
Položka		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění
		v Kč			
5011	Platy zaměstnanců v pracovním poměru	29 557 590,00	29 557 590,00	29 890 221,00	101,13
5021	Ostatní osobní výdaje	18 741 881,00	18 741 881,00	28 483 175,00	151,98
5031	Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na stát	11 125 702,00	11 125 702,00	9 234 414,00	83,00
5032	Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	3 693 283,00	3 693 283,00	3 357 085,00	90,90
5133	Léky a zdravotnický materiál	3 000,00	4 000,00	3 619,00	90,48
5136	Knihy, učební pomůcky a tisk	35 000,00	55 000,00	36 922,90	67,13
5137	Drobný hmotný dlouhodobý majetek	1 900 000,00	1 900 000,00	1 017 590,25	53,56
5139	Nákup materiálu jinde nezařazený	800 000,00	700 000,00	624 585,16	89,23
5142	Úroky vlastní	0,00	27 000,00	-5 180,40	
5161	Poštovní služby	50 000,00	50 000,00	29 603,00	59,21
5162	Služby telekomunikací a radiokomunikací	700 000,00	550 000,00	458 767,00	83,41
5163	Služby peněžních ústavů	80 000,00	80 000,00	26 374,80	32,97
5164	Nájemné	8 000 000,00	7 000 000,00	6 868 325,23	98,12
5166	Konzultační, poradenské a právní služby	200 000,00	0,00		
5167	Služby školení a vzdělávání	600 000,00	597 000,00	493 776,77	82,71
5168	Zpracování dat a služby související s infrastrukturou a komunikačními technologiemi	3 000 000,00	6 329 500,00	6 290 100,26	99,38

5169	Nákup ostatních služeb	24 660 392,00	16 358 622,95	26 436 807,01	161,61
5171	Opravy a udržování	100 000,00	100 000,00	39 635,48	39,64
5172	Programové vybavení	500 000,00	50 000,00	14 169,60	28,34
5173	Cestovné (tuzemské i zahraniční)	600 000,00	1 050 000,00	910 764,34	86,74
5175	Pohoštění	700 000,00	865 000,00	788 018,13	91,10
5179	Ostatní nákupy jinde nezařazené	5 000,00	0,00		
5189	Ostatní poskytované zálohy	0,00	195 000,00	0,00	0,00
5194	Neinvestiční transfery státnímu rozpočtu	40 000,00	40 000,00	2 500,00	6,25
5342	Převody fondu kulturních a sociálních potřeb a sociálnímu fondu	591 152,00	591 152,00	608 062,00	102,86
5363	Úhrady sankcí jiným rozpočtům	0,00	1 664,00	1 664,00	100,00
5424	Náhrady mezd v době nemoci	100 000,00	103 000,00	102 229,00	99,25
5494	Neinvestiční transfery obyvatelstvu nemající charakter daru	500 000,00	500 000,00	500 000,00	100,00
5512	Neinvestiční transfery nadnárodním orgánům	0,00	2 677 544,74	1 721 691,13	64,30
5909	Ostatní neinv. výdaje jinde nezařazené	0,00	60,31	60,31	100,00
6111	Programové vybavení	1 500 000,00	3 800 000,00	2 487 538,50	65,46
6122	Stroje, přístroje a zařízení	0,00	240 000,00	0,00	0,00
6125	Výpočetní technika	2 000 000,00	2 800 000,00	2 795 816,34	99,85
Institucionální výdaje celkem		109 783 000,00	109 783 000,00	123 218 334,81	112,24

Rozbor jednotlivých výdajů – průřezové ukazatele

Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci byly schválené v objemu 48 299 tis. Kč, rozpočet po změnách činil 48 299 tis. Kč, konečný rozpočet činil 60 242 tis. Kč a čerpání ve výši 58 373 tis. Kč, tj. na 120,86 % vůči rozpočtu po změnách. Vyšší čerpání prostředků je především způsobeno zvýšením funkčních míst v roce 2019 (navýšení o 5 funkčních míst bez navýšení prostředků na platy) a dále nárůstem výdajů na hodnotící proces. V následující tabulce je uveden přehled platů vyplacených zaměstnancům a ostatních plateb za provedenou práci.

Hospodaření s platy zaměstnanců a OON (v tis. Kč)		
	Skutečnost	Skutečnost
	2018	2019
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	50 500	58 373
z toho:		
platy zaměstnanců	28 523	29 890
OON	21 977	28 483
z toho:		
Odměny externím pracovníkům Kanceláře	5 341	8 624
Odměny členům expertních skupin	15 787	18 819
Odměny za výkon veřejné funkce	876	1 040

Mezi hlavní výdaje GA ČR patří mzdové náklady, tzn. platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní osobní výdaje. Pro rok 2019 byly platy zaměstnanců schváleny ve výši 29 558 tis. Kč, rozpočet po změnách činil 29 558 tis. Kč, konečný rozpočet činil 31 730 tis. Kč a čerpány byly ve výši 29 890 tis. Kč, tj. na 101,13 %. Celkový počet funkčních míst činil 59 a průměrný přepočtený stav zaměstnanců činil na konci roku 56,46, průměrný fyzický 59, na konci roku byl evidenční počet zaměstnanců 59. Do tohoto stavu je zahrnuto i předsednictvo GA ČR, které je taktéž odměňováno na základě uzavřeného pracovního poměru. Průměrný plat činil 44 117,- Kč.

Ostatní osobní výdaje byly rozpočtovány ve výši 18 742 tis. Kč, rozpočet po změnách činil rovněž 18 742 tis. Kč, konečný rozpočet činil 28 512 tis. Kč a čerpání bylo ve výši 28 483 tis. Kč, tj. na 151,98 %. Nároky z nespotřebovaných výdajů byly čerpány na OON v celkové výši 9 770 tis. Kč. Převažovaly zde odměny vyplácené na základě dohod o provedení práce pro členy expertních skupin, kterými jsou vysoce kvalifikovaní odborníci ve svých oborech (více než 400 osob). Členové expertních skupin posuzují odbornou úroveň návrhů projektů a dosažené výsledky v průběhu jejich řešení. Dále jsou z této položky hrazeny odměny pro externí pracovníky Kanceláře a rovněž odměny za výkon veřejné funkce (540 tis. Kč pro kontrolní radu a 500 tis. Kč pro vědeckou radu).

Z položky drobný hmotný dlouhodobý majetek byly čerpány výdaje ve výši 1 018 tis. Kč především na pořízení notebooků, tiskáren, stolních počítačů, mobilních telefonů, ostatní výpočetní techniky a také kancelářského nábytku do nových kanceláří. Jedná se o obnovu výpočetní techniky v souladu s plánem obnovy, ale také o pořízení vybavení a techniky pro nové zaměstnance.

Na položce jinde nezařazeného materiálu jsou účtovány výdaje zařazené do spotřeby. Za minulý rok bylo čerpáno 625 tis. Kč. Jedná se hlavně o kancelářské potřeby, materiál, drobnou výpočetní techniku, hygienický servis, kancelářský nábytek apod.

Další významnou položkou, kterou GA ČR hradí, je nájemné. GA ČR sídlí v kancelářské budově Hadovka. Nájemné za kancelářské prostory včetně indexace činí 6 563 tis. Kč ročně. Služby související s nájmem jsou účtovány na položce nákup ostatních služeb. Kancelářské prostory jsou využívány i pro zasedání expertních skupin v jednotlivých panelech a oborových komisí, některé zasedací místnosti byly v průběhu roku i zapůjčovány Ústavu pro studium totalitních režimů. Z položky jsou dále hrazeny pronájmy datového trezoru u České pošty, externích uložišť, pronájmy konferenčních prostor apod.

Na položce konzultačních, poradenských a právních služeb nebyly v roce 2019 čerpány prostředky.

Z položky zpracování dat a služby související s infrastrukturou a komunikačními technologiemi byly hrazeny především uprady programů, správa a podpora Aplikace pro správu grantových projektů, servisní poplatky, pronájmy licencí, údržba spisové služby, zpracování výkazů, importy dat, podpora helpdesku apod. Položka byla čerpána ve výši 6 290 tis. Kč.

Položka nákup ostatních služeb byla čerpána ve výši 26 437 tis. Kč (v roce byla položka čerpána ve výši 25 181 tis. Kč). Celkem bylo vyplaceno 9 588 tis. Kč za posudky zahraničních oponentů vyplácené ve výši 2 500 Kč za 1 posudek, stejně jako v předcházejícím roce, a to na základě Smlouvy o dílo. Vyplacená částka je závislá na počtu návrhů projektů hodnocených v příslušných veřejných soutěžích ve výzkumu, vývoji a inovacích a také vzhledem k nutnosti oslovit v krátkém časovém rozmezí velké množství potenciálních oponentů bez znalosti návratnosti zpracovaných posudků k jednotlivým návrhům projektů. V rámci této položky byly též hrazeny odměny za práci v panelech a odborných komisích na základě Smluv o dílo ve výši 7 403 tis. Kč. Další položkou vztahující se k hodnocení jsou posudky zahraničních zpravodajů, kterým bylo uhrazeno 986 tis. Kč. Nově byli do hodnocení zapojeni zahraniční

hodnotitelé ve spojitosti s novou soutěží na podporu excelence v základním výzkumu – projekty „EXPRO“ (jedná se o 88 zpravodajů), jimž byla odměna za práci hrazena na základě uzavřených smluv o dílo. Zapojením těchto zahraničních hodnotitelů mělo za následek vyšší čerpání na položce služeb. Z položky jsou dále hrazeny zmíněné služby související s nájmem (voda, elektrické energie, topení), úklidové služby, servis TU a montážní práce, zpracování CEDR, certifikáty, personální, PR služby, úhrada za lékařské prohlídky, tiskové služby a inzerce, monitoring tisku a další.

Programové vybavení, které nespadá do kategorie investiční, bylo pořízeno v celkové hodnotě 14 tis. Kč.

Z rozpočtu Kanceláře jsou dále hrazeny náklady spojené s provozem Kanceláře včetně zabezpečení veřejných soutěží a zasedání odborných komisí – panelů, ve kterých pracuje téměř 500 vědeckých pracovníků (zejména náklady na cestovné a občerstvení) včetně zahraničních panelistů. Jedná se o každoročně se opakující výdaje, které slouží pro zajištění systému hodnocení.

V průběhu roku se uskutečnily zahraniční pracovní cesty členů předsednictva GA ČR. Představitelé GA ČR byli zapojeni do řady mezinárodních aktivit v rámci European Science Foundation, Science Europe a Global Research Council i odborných domácích a zahraničních setkání, seminářů a dalších akcí. Výdaje na tyto pracovní cesty činily 412 tis. Kč.

Z položky neinvestiční transfery obyvatelstvu je každoročně hrazena Cena předsedkyně GA ČR. V roce 2019 bylo vyznamenaným vědcům rozděleno celkem 500 tis. Kč.

Grantová agentura ČR je členem evropské neziskové instituce – Science Europe (dále jen „SE“), jejíž členové dostávají příspěvky na členství a účast na aktivitách SE z vládních rozpočtů jednotlivých zemí. Z položky neinvestiční transfery nadnárodním orgánům byl v roce 2019 uhrazen poplatek za členství v SE v celkové výši 567 tis. Kč.

GA ČR má založen, na základě souhlasu MF č. j. 14/85 085/2006-142 ze dne 25. 8. 2006, účet u ČSOB z důvodu průběžného financování výdajů hrazených platebními kartami např. při zahraničních cestách. V průběhu roku byly výdaje na tomto účtu zálohovány a ke konci roku vyúčtovány.

Ke dni 31. 12. 2019 nebyly vykázány žádné inventarizační rozdíly.

Grantová agentura ČR hradí zálohově výdaje za služby spojené s nájmem kancelářských prostor v budově Hadovka. Zálohovány jsou výdaje na plyn, vodu a elektrickou energii. Roční spotřeba je vyúčtována pronajímatelem budovy. Zálohy vyplývají z nájemní smlouvy a činí 584 tis. Kč za čtvrtletí.

Rezervní fond

V roce 2019 nebyl rezervní fond čerpán.

Interní audit a kontrolní činnost

Interní audit byl v roce 2019 zajišťován k tomu zvlášť pověřeným zaměstnancem, organizačně odděleným od řídicích výkonných struktur GA ČR. Interní auditor pracoval, v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., v přímé podřízenosti statutárního zástupce, jenž zajistil jeho funkční nezávislost. Činnost interního auditora byla plně v souladu s ročním plánem jednotlivých auditů. Spolu s vykonanými audity, byly auditorem poskytovány různé konzultace vedoucím zaměstnancům GA ČR.

V průběhu roku byl vykonán audit „Statut interního auditu; Manuál interního auditu“, jehož cílem bylo ověření souladu interního předpisu, tj. Statutu interního auditu a metodiky útvaru interního auditu, tj. Manuálu interního auditu, s platnou a účinnou legislativou a postupy

a doporučeními Centrální harmonizační jednotky Ministerstva financí ČR. Auditorem byla dána doporučení k odstranění zjištěných nedostatků.

Dále byl vykonán následný audit „Poskytování indispozičního volna“, jehož cílem bylo ověřit, zda a v jaké míře byla splněna přijatá doporučení navržená interním auditorem uvedených ve Zprávě z interního auditu „Poskytování indispozičního volna“, č. j.: 99872/2018/GAČR/Ia ze dne 8. 6. 2018. Auditorem byla dána doporučení ke zdokonalení kvality vnitřního kontrolního systému, odstranění zjištěných nedostatků a doporučení k předcházení zjištěných rizik.

Auditorem byl dále vykonán následný audit „Cestovní příkazy, stravenky“ zaměřený na ověření správnosti a úplnosti cestovních příkazů, jejich likvidaci a postup při vydávání stravenek v roce 2018 a následnou kontrolu plnění přijatých doporučení interního auditora uvedených ve Zprávě z interního auditu „Cestovní příkazy, stravenky“ ze dne 7. 12. 2017. Auditorem byla dána doporučení k odstranění zjištěných nedostatků a doporučení k předcházení či zmírnění rizik, která ovlivňovala a v budoucnosti mohou opět ovlivňovat agendu cestovních příkazů.

Dále byl vykonán audit „Řídící kontrola“, jehož účelem bylo ověřit účinnost vnitřního kontrolního systému – řídicí kontroly, v Grantové agentuře ČR v roce 2019. Auditorem byla dána doporučení k odstranění zjištěných nedostatků a doporučení k správnému nastavení kontrolního systému, který vytváří podmínky pro zabránění vzniku nedostatků a vytváří takové kontrolní mechanismy, které by vzniklé nedostatky dokázaly včas odhalit a napravit.

Zjištění, ani navržená doporučení nemají dopad na úplnost nebo průkaznost účetnictví organizace.

Výsledky auditů byly vždy projednány s příslušnými vedoucími zaměstnanci.

V rámci kontrolní činnosti provádí GA ČR ze zákona kontrolu použití finančních prostředků. V roce 2018 bylo příjemcům rozděleno celkem 3 937 425 tis. Kč, z čehož má GA ČR za povinnost provést v následujícím roce, tj. v roce 2019, kontrolu 5 % z rozdělených prostředků, tj. 196 871 tis. Kč. Celkově byly v roce 2019 na místě u příjemců zkontrolovány granty ve výši 254 540 tis. Kč, tedy nad rámec stanovené povinnosti.

Porušení oprávněného použití finančních prostředků bylo zjištěno ve výši 2 037 705,59 Kč a finančnímu úřadu bylo postoupeno k dalšímu šetření 25 případů. U 51 případů bylo řešeno porušení rozpočtové kázně výzvou k vrácení poskytnutých prostředků a o této skutečnosti byly informovány příslušné finanční úřady. U kontrolovaných příjemců došlo k ne hospodárnému nakládání s finančními prostředky a mezi nejčastější porušení patřilo chybné vyplacení osobních nákladů, neoprávněné pořízování majetku, pozdní platba finančních prostředků dalšímu účastníkovi řešeného projektu a nezpůsobilé náklady na prohloubení kvalifikace osob podílejících se na řešení projektu.

Kontroly Státních institucí

V březnu 2019 byla zahájena kontrola – místní šetření Finančního úřadu pro hlavní město Prahu zaměřená na odvod daně z příjmu ze závislé činnosti a daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně fyzických osob. Místní šetření bylo ukončeno dne 28. 3. 2019 bez výhrad.

V dubnu 2019 byla Ministerstvem financí ČR zahájena veřejnosprávní kontrola zaměřená na dodržování zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhlášky č. 62/2001 Sb., o hospodaření

organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, ve znění pozdějších předpisů, a dalších souvisejících právních předpisů při hospodaření a nakládání s majetkem státu, se kterým je Grantová agentura ČR příslušná hospodařit. Závěrem kontroly byly metodická doporučení a jedno zjištění. Zjištění se týkalo nevyhotovování písemného rozhodnutí o trvalé nepotřebnosti vyřazovaného majetku, ale pouze vyhotovování písemného zápisu, který byl podepsán odpovědnou osobou. Kontrola neshledala žádné zjištění, které by mělo finanční dopady. V rámci nápravných opatření byly aktualizovány interní směrnice a předpisy.

V srpnu 2019 byla zahájena kontrola Finančního úřadu pro hlavní město Prahu na základě podnětu veřejnosprávní kontroly Ministerstva financí ČR z roku 2018, která byla zaměřená na hospodaření s veřejnými prostředky v Grantové agentuře ČR v roce 2016. Identifikovaná kontrolní zjištění ze strany Ministerstva financí ČR byla převážně ve formě „Přijetí opatření k odstranění nedostatků“, v jednom případě se jednalo o možné podezření na porušení rozpočtových pravidel (včasné nevyúčtování záloh na energie a služby související s nájmem v nestátní budově – Hadovka ze strany pronajímatele). Finanční úřad provedl kontrolu vyúčtování záloh na energie a služby související s nájmem a rovněž kontrolu zadávání veřejných zakázek a neshledal žádné porušení rozpočtových pravidel a ani pochybení při zadávání veřejných zakázek.

Jiné kontroly státních institucí nebyly v organizaci prováděny.

Nároky z nespotřebovaných výdajů

Počáteční stav nároků z nespotřebovaných výdajů na začátku roku 2019 činil 440 506 tis. Kč. V průběhu roku byly do konečného rozpočtu zapojeny nároky v celkové výši 112 983 tis. Kč a čerpány ve výši 82 675 tis. Kč. Konečný stav nároků k 31. 12. 2019 činil 357 831 tis. Kč.

Institucionální nároky ve výši 23 879 tis. Kč byly použity na zvýšenou potřebu úhrad ostatních osobních nákladů, především úhrad odměn panelistům a oponentům. Účelové nároky ve výši 58 796 tis. Kč byly použity na úhradu grantů a také na úhradu institucionálních výdajů na hodnoticí proces (hodnocení v mezinárodních panelech).

Nároky z nespotřebovaných výdajů v Kč (NNV)			
	institucionální	účelové	Celkem
Stav NNV k 1. 1. 2019	71 608 748	368 897 605	440 506 353
Zapojení NNV	24 983 400	88 000 000	112 983 400
z toho čerpání NNV	23 879 429	58 796 000	82 675 429
Stav NNV k 31. 12. 2019	47 729 319	310 101 605	357 830 924